

Nauczyciel niesłyszących i słabosłyszących (surdopedagog)

235201

Inna nazwa zawodu: pedagog specjalny, nauczyciel dzieci specjalnej troski, nauczyciel dzieci niepełnosprawnych

Zadania i czynności

Nauczyciel szkoły specjalnej jest to osoba pracująca z ludźmi niepełnosprawnymi, z dziećmi specjalnej troski, tzn. przewlekłe chorymi, głuchymi i niedosłyszącymi, kalekimi, niewidomymi i niedowidzącymi oraz upośledzonymi umysłowo w różnym stopniu. Głównym celem pracy pedagoga specjalnego jest przygotowanie dzieci niepełnosprawnych, w miarę ich możliwości psychofizycznych, do samodzielnego życia w społeczeństwie. Zadaniem jego jest maksymalne ich usprawnienie, dbanie o wielokierunkowy rozwój oraz wyposażenie w niezbędną wiedzę i umiejętności. Te zadania nauczyciela szkoły specjalnej wynikają z nadrzędnych celów kształcenia i wychowania przyjętych we wszystkich szkołach oraz z celów specyficznych dla danego typu placówki specjalnej. Specyficzne cele uwarunkowane są rodzajem i stopniem niepełnosprawności uczniów, oczekiwaniami dzieci oraz ich opiekunów. Zalicza się do nich przede wszystkim wielokierunkowy rozwój osobowości wychowanków, kompensowanie i korekcję funkcji zaburzonych, usprawnianie funkcji niezaburzonych, ujawnianie i rozwój talentów, przygotowanie do czynnego życia w społeczeństwie, wyrabianie zaradności życiowej i odpowiedzialności za własne porażki i sukcesy. Realizacja tych wszystkich celów i zadań wymaga stałego i systematycznego wykonywania przez nauczycieli różnego rodzaju czynności podstawowych i dodatkowych. Podstawową czynnością nauczycieli jest prowadzenie obowiązkowych zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych bezpośrednio z dziećmi lub młodzieżą. Do zajęć tych zalicza się w szczególności nauczanie określonych przedmiotów w określonych klasach, prowadzenie zajęć specjalistycznych, tj. logopedia, gimnastyka korekcyjna, zajęcia świetlicowe, zajęcia w internacie. Każdy nauczyciel na początku roku szkolnego musi zaplanować swoją pracę dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczą. W tym celu zobowiązany jest napisać rozkład materiału nauczania przedmiotu, plan pracy wychowawczej itp. Ponadto do obowiązków nauczyciela należy rzetelne przygotowanie się do prowadzonych zajęć, tzn. napisanie scenariusza zajęć, konspektów lekcji, przygotowanie pomocy nauczycielskich itp. Nauczyciele muszą prowadzić obowiązującą dokumentację pedagogiczną, tzn. dokonywać wpisów w dziennikach lekcyjnych, wypełniać arkusze ocen i świadectwa, pisać charakterystyki uczniów. Są również zobowiązani do sprawdzania prac kontrolnych, zeszytów oraz innych wytworów działalności uczniów. Nauczyciele muszą spotykać się z rodzicami na zebraniach i wywiadówkach, aby poinformować o postępach w nauce i rozwoju ich dzieci, zwrócić uwagę na problemy i trudności, udzielić rad i wskazówek do pracy w domu. Nauczyciel ma obowiązek uczestniczyć w posiedzeniach rad pedagogicznych, tzn. w zebraniach wszystkich pracowników pedagogicznych danej placówki. Poza opisanymi powyżej czynnościami nauczycielowi mogą być powierzone inne dodatkowe zadania, które jest zobowiązany wykonywać bez dodatkowego wynagrodzenia. Może to być np. prowadzenie kół zainteresowań, kierowanie zespołami samokształceniowymi nauczycieli, przygotowanie różnych apeli i uroczystości szkolnych itp. Nauczyciel posiadający kwalifikacje do pracy w danego typu placówce, może uczyć w szkole specjalnej wszystkich przedmiotów w danej klasie lub specjalizować się w nauczaniu jednego lub kilku pokrewnych przedmiotów (np. historia i wiedza o społeczeństwie). Taka specjalizacja jest szczególnie pożądana w przypadku nauczycieli szkół ponadpodstawowych oraz

uczących przedmiotów zawodowych. Od nich oczekuje się dodatkowo zdobywania i doskonalenia wiedzy z zakresu nauczanych przedmiotów. W zależności od rodzaju i typu placówki specjalnej, nieco inny ma charakter praca zatrudnianych w niej nauczycieli. Inaczej wygląda praca nauczyciela w przedszkolu, inaczej w szkole ponadpodstawowej, różni się także praca nauczyciela w szkole dla głuchych i w szkole dla niewidomych czy upośledzonych umysłowo. Stosują oni inne metody i formy pracy, korzystają z innych pomocy naukowych, a treści nauczania dostosowują do potrzeb i możliwości uczniów z danym rodzajem upośledzenia.